

JAK JSEM SE STALA PARTYZÁNKOU

AKTIVITA: IDENTITA KAŽDÝ Z NÁS JE JEDINEČNÝ

Anotace:	Při této aktivitě si žáci uvědomí jedinečné vlastnosti každého člověka, ale i to, v čem se lišíme a v čem jsme naopak stejní.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace OV: společenskovední vzdělávání (občanský vzdělávací základ), jazykové vzdělávání
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VDO (ZV), VMEGS OV: OVDS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence
Doporučený věk:	14+
Cíle:	Žáci: <ul style="list-style-type: none">▪ uvědomí si vlastní jedinečnost i jedinečnost druhých;▪ zamýšlí se nad tím, co utváří identitu a co mohou sami ovlivnit;▪ diskutují o odlišnosti a rozvíjejí si respekt vůči jinakosti.
Délka:	90 min. (včetně projekce)
Pomůcky:	<ul style="list-style-type: none">▪ PRACOVNÍ LIST pro každého žáka (žáci si ho můžou vyrobit sami)▪ papíry, psací potřeby
Postup:	<ol style="list-style-type: none">1. Aktivitu zahájíme brainstormingem – zapisujeme na tabuli odpovědi žáků na otázky: <i>Co je to identita? Co ji utváří?</i> (Životní role, rodina, sociální prostředí, národnost, náboženství, vztah k sobě samému.)2. Rozdáme žákům PRACOVNÍ LIST s předkreslenou hvězdou s osmi paprsky a požádáme je, aby si představili, že oni sami jsou hvězda vyzařující určité rysy, které je charakterizují. K jednotlivým paprskům hvězdy na PRACOVNÍM LISTU pak doplní jeden konkrétní rys, který tvoří jejich identitu, čili jeden podstatný znak. Mohou vybírat i ze seznamu, který vznikl při předchozím brainstormingu. Poznámka: Pokud mají žáci problém se zapsáním vlastních rysů, pomůžeme jim doprovodnými otázkami: <i>Co ovlivňuje to, jací jste? Jsou to vztahy s konkrétními lidmi?</i>

Jakými? Je to způsob trávení volného času? Zvyky, které máte v rodině nebo se svými kamarády? V čem jste jedineční a v čem se lišíte od ostatních?

3. V další fázi aktivity začnou žáci **zjišťovat, co mají s kým společného** – rozejdou se po třídě a pokouší se najít někoho, s kým mají nějaký společný rys. Jeho jméno pak uvedou u paprsku se shodným rysem.
4. Vyzveme žáky, aby se při sledování filmu zaměřili na vnímání identity postav.
5. Následuje **projekce filmu**.
6. Bezprostředně po projekci provedeme stručnou reflexi emocí žáků pomocí *metody jednoho slova*. Vyzveme žáky, aby pomocí jednoho slova popsali pocity, které v nich film vyvolal. Nekomentujeme ani nehodnotíme jednotlivé odpovědi. Slova zapisujeme na tabuli. Pokud se určité slovo opakuje, uděláme k němu čárku. Můžeme pak vidět, jak film působil na třídu jako celek. Pokud vycítíme, že atmosféra ve třídě vyžaduje po filmu ticho, vyzveme žáky, aby své slovo napsali na lepicí papírek a umístili ho na tabuli s tím, že mohou přemýšlet nad tím, do blízkosti kterého slova svých spolužáků svůj papírek umístí.
Poznámka: Využít můžete i *další metody reflexe* po filmové projekci.
7. Následně vyzveme žáky, aby se zamysleli nad podobnostmi s filmovými postavami. *Našli jste společné rysy s někým z filmu? Jak řešili svou identitu protagonisté filmu?*

Reflexe:

Probíhá formou diskuse, ptáme se: *Které prvky jste měli společné a s kým? Které naopak zůstaly jedinečné? Máte s ostatními víc podobného, nebo odlišného? Které aspekty z těch, které jste uvedli, si můžete zvolit a se kterými jste se naopak narodili a jsou dané?* V této fázi reflexe zapisujeme postřehy žáků na tabuli do dvou sloupců, pak se ptáme dál: *Co vás překvapilo? Bylo těžké najít hlavní znaky vlastní identity? Co si myslíte o rozdílech ve skupině – jsou pro vás inspirací, nebo vás spíš rozdělují? Je možné si vlastní identitu dobrovolně zvolit? Pokud ano, tak s jakými důsledky? Uveďte na příkladech (můžete uvést i příklad z filmu).*

Poznámka:

Aktivitu je možné použít všude tam, kde se dotkneme problému soužití s menšinami, a to nejen národnostními. Můžeme dojít k tomu, že vlastní identitu si v mnoha směrech zvolit nemůžeme, ale že jedinečnost každého z nás může být pro ostatní přínosem a inspirací. Můžeme si uvědomit, že je dobré věnovat více pozornosti tomu, co nás spojuje, než tomu, co nás rozděljuje. Aktivita může vést žáky k poznání, že pokud v nás odlišnost druhých vyvolává strach, je dobré s ním pracovat, aby nás specifické rysy identity druhých mohly inspirovat a obohacovat.

Zdroj:

Kompas. Manuál pro výchovu k lidským právům. Argo. Praha 2006 (upraveno)

Zkušenosti z praxe:

Úvodní část probíhala moc dobře. Téma identity žáky zaujalo a chtěli mluvit o významu i o tom, co identitu utváří. Ač se mi film jevil jako příliš dlouhý a pro děti zdlouhavý, vydržely jej sledovat celou dobu. Reflexe jedním slovem přinesla řadu rozmanitých pojmů (např. Romové, matka, ideologie, archiv, koncentrační tábor, partyzáni, rodina, Slovensko).

Bohuslav Sedláček, Základní škola Vsetín, Rokytnice 436

